

1. Yhteystiedot

- **Tursolan päiväkoti** Vainiometsäntie 1 36200 Kangasala
Päiväkodin ryhmät

A-talo

Otsot 2-4-v 050449 7554
Mesikämmenet 2-4-v 050 361 5201

B-talo

Halinallet 1-2-v 040 1336728
Hunajatassut 2-v 044 481 3173
Haikarat 4-5-v 040 187 0384

C-talo

Karhunkäpälat 3-v 050 362 9368
Nallekarhut 5-v 050 449 7488

- **Tursolan esiopetus** Asemantie 142 36200 Kangasala
Esiopetusryhmät
Ketut 5-6-v 040 133 6501
Kontiot esiopetus 050 338 0085
Sudet esiopetus 044 481 3017

- **Yhteystiedot**

Varhaiskasvatusyksikön johtaja
Salla Rissanen
050 597 5715 saila.rissanen@kangasala.fi

Apulaisjohtaja
Lotta Salo
040 133 6456 lotta.salo@kangasala.fi

Varhaiskasvatuksen vastuuopettaja (esiopetus)
Anne Salminen
040 735 2431 annet.salminen@kangasala.fi

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
Johanna Jyrinki
050 581 0413 johanna.jyrinki@kangasala.fi

Perhekoordinaattori
Pirjo Hellsten
044 481 3052 pirjo.hellsten@kangasala.fi

Tursolan varhaiskasvatusyksikössä työskentelee kolme kiertävää lastenhoitajaa.

Opiskeluhoolto:

Tursolan esiopetus osallistuu Tursolan koulun opiskeluhuoltoryhmään. Esiopetuksen osalta ryhmään kuuluvat varhaiskasvatussyksikön johtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja esiopetusryhmän opettajat

- Toiminta-ajat esiopetuksessa

Syyslukukausi 7.8.-20.12.2024

Syysloma 14.-20.10.2024

Joululoma 21.12.2024-6.1.2025

Kevätlukukausi 7.1.-31.5.2025

Talviloma 24.2.-2.3.2025

Pääsiäisloma 17.-21.4.2025

Helatorstai 29.5.2025

2. Kehittämiskohteet

Kehittämiskohteemme perustuvat Kangasalan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnallisiin tavoitteisiin vuosille 2024-2025 sekä Tursolan päiväkodin toiminnan arviointiin.

Kangasalan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnalliset tavoitteet 2024 ja 2025

LISÄÄMME YHTEISTYÖTÄ KOLMANNEN SEKTORIN KANSSA HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEKSI

Saamme tietoa kolmannen sektorin tarjoamista palveluista vetäjätiimimme välityksellä ja olemme avoimia yhteistyölle.

MAHDOLLISTAMME MONIPUOLISTA HARRASTUSTOIMINTAA

Tilamme (erityisesti liikuntasalit) ovat iltaisin vapaa-aikatoimijoiden käytössä kaupungissa määriteltujen vuokrausohjeiden mukaisesti.

KANNUSTAMME HENKILÖSTÖÄ TYÖN JA TOIMINTATAPOJEN AKTIIVISEEN KEHITTÄMISEEN

Suhtaudumme myönteisesti osaamisen kehittämiseen ja koulutuksiin ja niihin osallistumme säännöllisesti kehittämistarpeidemme mukaan. Jaamme myös omaa osaamistamme Kangasalan varhaiskasvatukseen ja otamme mieluusti muista yksiköistä henkilöstöä mukaan oppimaan kanssamme. Lisäksi yksi opettajistamme toimii Kangasalan varhaiskasvatuksen opettajamentorina.

Olemme laatineet tämän toimintasuunnitelman Kangasalan kaupungin strategisten tavoitteiden sekä laadunarviointimme pohjalta ja kehitämme toimintatapojamme suunnitelman mukaisesti.

Ymmärrämme, että henkilöstön hyvinvointi mahdollistaa motivaation kasvun toimintatapojen aktiiviseen kehittämiseen. Huolehdimme itsemme ja toistemme hyvinvoinnista aktiivisesti.

MITOITAMME PALVELUTUOTANTOMME JA -VERKKOMME ENNAKOIVASTI

Kangasalan kaupungissa on laadittu keväällä 2024 palveluverkkosuunnitelma. Tursolassa varhaiskasvatus- ja esiopetusryhmät muodostetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti varhaiskasvatustilain mukaisesti. Tuotamme varhaiskasvatustilain ja -asetuksen mukaista varhaiskasvatusta sosiaalisesti, pedagogisesti ja taloudellisesti kestävästi.

VARMISTAMME OSALTAMME, ETTÄ ELINVOIMAN EDELLYTYKSET OVAT KUNNOSSA

Teemme mielellämme yhteistyötä oppilaitosten ja TE-palveluiden kanssa ja tarjoamme harjoittelu- ja työelämäntutustumispaikkoja kautta kauden. Ryhmissä on harjoittelijoita ja työssäoppijoita niin Tampereen yliopistolta, Tredusta, ammattikorkeakouluista kuin peruskoulunkin puolelta. Olemme ylpeitä osaamisestamme ja meistä on ilo jakaa positiivisia asioita työstämme varhaiskasvatuksessa ja Kangasalan kaupungista työnantajana.

TUEN TOTEUTUMINEN JA INKLUUSIO

Laadukas varhaiskasvatus tukee lasten hyvinvointia ja terveyttä, sekä tukee lasten kaverisuhteita ja mahdollistaa osallisuuden kokemuksen.

Tavoitteenamme on, että lapsiryhmien arki on laadukasta ja pedagogisesti tarkoituksenmukaista, jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen ja lapsen tarvitsema tuki tuodaan lapsen omaan oppimisympäristöön. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa henkilöstön osaamista liittyen laadukkaaseen arjen pedagogiikkaan sekä lapsen tukeen ja inklusion käsitteeseen. Kangasalan kaupunki varhaiskasvatuksen järjestäjänä huolehtii, että laadukkaat, inklusiivisuuden periaatetta toteuttavat varhaiskasvatuspalvelut ovat kaikkien lasten saatavilla ja saavutettavissa. Varhaiskasvatuksen henkilöstö puolestaan varmistaa, että kaikki lapset voivat osallistua kaikkeen toimintaan ja kokea onnistumisia taustastaan ja yksilöllisistä ominaisuuksistaan riippumatta.

Varhaiskasvatuksen järjestäjien velvollisuuksiin kuuluu yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen. Tasa-arvolaki velvoittaa varhaiskasvatusyksiköitä laatimaan toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman 1.6.2023 lähtien. Tursolassa toimintavuoden 2024-25 tasa-arvosuunnitelma kytkeytyy tuen toteutumiseen ja inklusioon lasten vuorovaikutussuhteiden näkökulmasta. Se sisältää tietoisuuden lisäämisen ja kehityskohteiden tunnistamisen osana selvitystyötä, kehittämistyön sekä arvioinnin. Tietoisuuden lisääminen tapahtuu syksyn tuen tiimissä, jossa keskustellaan laadukkaasta pedagogisesta arjen havainnoinnista sekä henkilöstön tarpeelliseksi kokemista inklusion ja pedagogisen tuen teemoista. Selvitystyönä havainnoimme arjen pedagogiikan laatua elo- ja syyskuussa ryhmissä Laadukas pedagoginen perusta -lomakkeen avulla. Lisäksi syyskuussa ryhmät valintansa mukaan tekevät selvitystyötä joko havainnoimalla lasten kaverisuhteita (sosiogrammi) tai henkilöstön ja lasten välisten suhteiden läheisyyttä (läheisyyden kehä). Esiopetuksessa voidaan käyttää myös jotain muuta, lapset vahvemmin osallistavaa selvitysmenetelmää. Lapset ovat mukana selvitystyössä kaikissa ryhmissä. Huoltajat

ovat mukana selvitystyössä pohtimalla lasten kaverisuhteita vasu- ja esiopetussuunnitelmakeskusteluissa.

Käytämme osana tuen ja inklusion toteutumisen arviointia Valssi-itsearviointia. Kauden arvioinnin yhteydessä marras-joulukuussa tarkastelemme havaintoja ja keskustellen luomme yhteistä ymmärrystä tuen toteutumisesta ja inklusiosta sekä sovimme arvioinnin perusteella yhteisesti kehittämiskohteet keväälle 2025. Kehittämistyön vaikuttavuutta arvioidaan kevään arvioinnin yhteydessä. Uusi toiminnallinen tasa-arvo suunnitelma laaditaan toimintavuodeksi 2025-26.

Tursolan varhaiskasvatusyksikön ja esiopetuksen omina tavoitteina tällä kaudella ovat toiminnan pedagogisen dokumentoinnin sekä ulkoleikin ohjauksen kehittäminen.

Pedagogisen dokumentoinnin tavoitteet kaudelle ovat syventää henkilöstön ymmärrystä pedagogisen dokumentoinnin merkityksestä työmenetelmästä, jonka avulla kerätään tietoa lapsen kehityksestä sekä kehittää menetelmiä, joissa parhaalla mahdollisella tavalla hyödynnetään pedagogista dokumentointia osana toiminnan suunnittelua, toteutusta, arviointia ja kehittämistä. Tavoitteena on lisäksi luoda ryhmiin visuaalinen, myös huoltajille näkyillä oleva, tavoitteet sisältävä tapa dokumentoida ryhmän toimintasuunnitelmaa ja toteutunutta pedagogista toimintaa.

Ulkoleikin ohjauksen osalta tarkastelemme mahdollistavatko käytänteemme ja pienryhmätoimintamme parhaalla mahdollisella tavalla leikin ohjauksen ulkona.

Olemme innokkaita ja kehittämään toimintaamme. Muistamme kuitenkin että, että kiireetön aito läsnäolo lasten kanssa lattiatasolla on kaikkein tärkeintä.

Ryhmien toimintasuunnitelmissa on kerrottu ryhmän jäsenten kiinnostuksen kohteista, vahvuuksista sekä tarpeista. Näistä lähtökohdista nousevat ryhmän toiminnan tavoitteet. Toimintasuunnitelmaan on myös kirjattu, miten henkilöstön hyvinvointi on huomioitu ryhmän toiminnan suunnittelussa.

3. Esiopetus

“Opettaja ja lasta ohjaava muu henkilöstö antavat lapsille päivittäin rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta lasten vahvuuksista ja kehittämisalueista. Koottua dokumentaatiota käytetään niin, että kukin lapsi voi havaita edistymistään. Tämä rakentaa lasten myönteistä käsitystä itsestään oppijana. On tärkeää, että huoltajat saavat usein palautetta lapsensa työskentelystä, käyttäytymisestä ja oppimisen edistymisestä, jotta he voivat osaltaan tukea lastaan.”

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet

Päivittäinen esiopetusaika on klo 8:30-12:30. Tursolan esiopetus on avoinna klo 6:30-17, tarvittaessa pidempään. Sekä esiopetus että täydentävä varhaiskasvatus järjestetään ryhmien omissa luokissa.

Tursolan esiopetuksessa on kolme ryhmää: Ketut, Kontiot ja Sudet. Varhaiskasvatuksen opettajat vastaavat esiopetuksen suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Esiopetuksessa työskentelee myös varhaiskasvatuksen avustajia ja lastenhoitajia, jotka toteuttavat ja arvioivat toimintaa tiiminsä jäseninä. Jokaisella on tärkeä rooli ja jokaisen vahvuuksia hyödynnetään päivittäisessä toiminnassa.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttaminen ja laaja-alainen osaaminen

Lapsen oppiminen ja kehittyminen rakentuu lapsen omien kokemusten kautta aiemmin opitulle. Otamme huomioon lapsen aktiivisena osallistujana ja oppijana. Lapsille annetaan mahdollisuus oppia toimimalla ja kokeilemalla, myös erehdyksille on paikkansa asioiden opettajana.

Toiminnalliset menetelmät oppimisessa mahdollistavat lapsen aktiivisuuden. Kaikki esiopetuksen sisällöt ja menetelmät ovat käytössä luovasti lapsia kuunnellen ja osallistaen. Sisältöalueet ovat monikerroksisia ja nivoutuvat toisiinsa, esimerkiksi liikunnassa muistelemme matemaattisia, kielellisiä ja tunnekasvatuksen sisältöjä ja retkillä voimme opetella liikunnan eri muotoja integroiden vaikka matematiikkaan.

Leikkitaitojen opettelu kuuluu esiopetuspäivään ja leikillä on erilaisia pedagogisia merkityksiä: jo opitun työstäminen leikin kautta, vuorovaikutustaitojen harjoittaminen ja vastuullisuuden opettelu. Leikkiympäristöjen ja sitä kautta leikin rikastamista toteutetaan toimintavuoden aikana. Toimintaympäristöjä muokataan lasten mielenkiinnonkohteiden mukaan kiinnostavammaksi. Lapsille annetaan mahdollisuus vaikuttaa ympäristöjen kehittämiseen äänestämällä, millaisen ympäristön lapset haluavat toteuttaa.

Oppimiskokonaisuuksina toteutetun opetuksen tavoite on tukea esioppilaan kokonaisvaltaista kasvua ja hyvinvointia. Leikki, toiminnallisuus ja muut lapselle ominaiset tavat oppia on toiminnan lähtökohtana. Lasten ajatuksia, ideoita ja mielenkiinnon kohteita kuullaan arkisissa tilanteissa ja erilaisissa lastenpalavereissa. Niitä hyödynnetään toiminnan suunnittelussa. Tärkeää on, että lapsi huomaa ajatuksillaan ja ideoillaan olevan merkitystä. Esimerkiksi yhteissyntäreiden sisältö on täysin lasten itsensä suunnittelemaa.

lhastelemme yhdessä ryhmän jäsenten onnistumisia ja oppimista kaikissa päivän tilanteissa. Tässä aikuisella on suuri rooli aloitteen tekijänä. Esiopetuksen henkilökunta keskustelee lasten kuullen päivittäin onnistumisista huoltajien kanssa, jotta koko perhe pääsee iloitsemaan näistä hetkistä yhdessä lasten kanssa kotona. Konkreettisesti lapsi pääsee huomaamaan kehitystään esimerkiksi "vapari-vihkosta", jota tutkimalla lapsen kanssa voidaan havaita lapsen taitojen kehittymistä. Lasten kanssa kehitetään toiminnan edetessä myös uusia menetelmiä havainnoida omaa oppimistaan ja onnistumisia.

Minä ja meidän yhteisömme

Lasten huoltajat ja perheet kuuluvat luonnollisesti lähiyhteisöön. Pyrimme dokumentoimaan toimintaamme viikkokirjein sekä dokumenttiseinän avulla, jotta huoltajien olisi helpompaa olla osallisena toimintaamme. Vuorovaikutus lähiyhteisössä on kaikkien vastuulla ja se lisää osallisuutta.

Katsomuskasvatuksen teemoja käsitellään esiopetuksen arjessa. Ryhmän jäsenten kulttuuritaustat ohjaavat tutustumaan eri katsomuksiin, tapoihin ja perinteisiin.

Tunne- ja vuorovaikutustaidot harjaantuvat toimimalla kavereiden kanssa ja pohtimalla mieltä askarruttavia asioita aikuisen tuella.

Kangasalan kulttuurin ja luonnon ominaispiirteisiin tutustutaan toimintavuoden aikana. Retket harjuun ja muualle lähiluontoon ovat osa lähiympäristöön tutustumista ja sen tutuksi tekemistä. Kangasalan kulttuurisuunnitelman mukainen toiminta rikastaa esiopetusta vuosittain vaihtuvan teeman mukaisesti.

Esiopetuksessa tuetaan ja edistetään lapsen yksilöllistä ja yhteisöllistä kehitystä ja kasvua. Lasta ohjataan toimimaan vastuuntuntoisesti ja samalla huomioimaan se, miten hänen toimintansa vaikuttaa toisiin ihmisiin sekä häneen itseensä ja ympäristöönsä. Välittämiseen, vastuuseen ja huolenpitoon kasvaminen on perusta kestävään elämäntapaan.

Ilmaisun monet muodot

Musiikki- ja kuvallinen ilmaisu on monipuolista ja moniaistista. Lasten kanssa lauletaan ja soitetaan viikoittain. Salissa tutustutaan musiikkiliikuntaan. Esiopetusryhmistä löytyy monipuolinen valikoima soittimia. Tutustumme lasten kanssa monipuolisesti myös erilaisiin kuvan tekemisen tapoihin, välineisiin ja materiaaleihin, väreihin ja muotoihin. Vierailemme vuosittain Kimmo Pyykkö -museon tarjoamissa näyttelyissä. Esiopetusvuoden aikana toteutamme myös käsitöitä ommellen tai/ja puutyönä.

Lasten kirjallisuus kuuluu jokaiseen eskaripäivään, niin luettuna, kuunneltuna kuin katseltunakin sekä itse erilaisia tekstejä tuottaen. Muutenkin kielellä leikitään esimerkiksi lorujen ja tarinoiden avulla. Keholla leikitään esimerkiksi jumpassa ja spontaaneissa ja yhteisesti suunnitelluissa draamaharjoituksissa.

Kasvan ja kehityn

Huolehdimme yhdessä siitä, että kaikilla on turvallinen olo niin fyysisesti kuin mielenkin osalta.

Säänmukaisen vaatetuksen valinnasta, hygienia-asioista ja muutenkin terveellisestä elämäntavasta käymme keskustelua ja niitä pohdimme päivittäin.

Eskarilaisilla korostuu itsenäiseen toimintaan liittyvien taitojen harjoittelu esimerkiksi siirtymissä. Lapsille annetaan aikaa ja mahdollisuuksia toimia itsenäisemmin, aikuisen ollessa kuitenkin saatavilla. Omatoimisuustaitoja harjoitellaan päivittäin esimerkiksi siirtymä-, wc- ja ruokailutilanteissa. Myös opetustilanteissa lapsia ohjataan koko ajan itsenäisempään työskentelyyn aloittamiseen ja toiminnasta suoriutumiseen.

Innostamme liikkumiseen tarjoamalla mahdollisuuksia liikkua monipuolisesti salissa ja ulkona lähiympäristön monia mahdollisuuksia hyödyntäen.

Kestävää elämäntapaa harjoitellaan ja pohditaan muun muassa ruuan avulla. Eskarilaiset ottavat itse ruokansa ajatuksella, että hävikkiruokaa syntyisi mahdollisimman vähän. Myös esimerkiksi piirustuspaperia käytetään harkiten ja kannustetaan paperin hyödyntämiseen

kokonaisuudessaan. Lapsia kannustetaan ja opetetaan kierrättämään. Jokaisesta luokasta löytyy esimerkiksi kierrätysastia paperille ja pahville.

Esiopetusvuoden aikana käydään uimaopetuksessa Kangasalan uimahallissa.

Tutkin ja toimin ympäristössä:

Esiopetuksessa harjoiteltavat asiat liitetään lasten omaan kokemusmaailmaan ja toimintaympäristöön. Lasta ohjataan ja kannustetaan itsenäiseen ajatteluun ja ongelmanratkaisuun. Esiopetusluokassa on jokaiselle lapselle oma pöytäpaikka ja lasten opiskeluun tarvittava välineistö on saatavilla tutuissa paikoissa. Tämä luo turvallisuutta.

Matemaattisia taitoja harjoitellaan arjen eri tilanteissa ympäristöä havainnoimalla sekä siinä aktiivisesti toimien mm. aamupiirissä "akvaariokaloja" laskien tai pistetyyppisessä työskentelyssä puuhastellen.

Eskarissa lapsi saa kokemuksia myös erilaisista digitaalisista välineistä esimerkiksi tabletilla tehtäviä tehtäviä. Lasten digitaalista osaamista kehitetään Opetushallituksen digitaalisen osaamisen kuvauksen raameissa. Osaamisen kuvaukset löytyvät täältä: [Digitaalisen osaamisen kuvaukset - ePerusteet \(opintopolku.fi\)](#)

Säännölliset retket lähiharjuun tarjoavat loistavat mahdollisuudet luonnon tutkimiselle. Harjua käytetään aktiivisesti opiskelupaikkana mm. matemaattisten, kielellisten ja käden taitojen alueilla: kivien avulla lasketaan, kepeillä kirjoitetaan ja luonnon materiaaleilla taitellaan. Koko Tursolan lähiympäristö luontoineen ja asuinalueineen tarjoaa turvallisen ympäristön liikkua ja tutkia.

Kielen rikas maailma:

Tursolan esiopetuksessa pyritään monin eri tavoin herättämään lasten kiinnostus lukemista, kirjoittamista sekä puhuttua kieltä kohtaan. Kieli on lapselle sekä oppimisen väline että lähde. Aikuiset kiinnittävät huomiota oman puheensa selkeyteen ja esimerkiksi oikeaoppisiin lauserakenteisiin.

Tutustumme monipuolisiin toiminnallisiin keinoin mm. kirjaimiin muovaillemalla, taikahiekan avulla, kirjoittamalla ja iPad -ohjelmien kautta. Luokassa on myös asioita nimettyinä, mikä kannustaa lapsia tutkimaan kirjaimia ja äänteitä. Myös lasten nimet ovat luokassa näkyvillä ja niistä on helppo aloittaa oman nimen löytäminen ja nimeen kuuluvien kirjainten tutkiminen.

Esiopetusryhmät käyvät säännöllisesti kirjastoautolla valitsemassa mieleistä luettavaa. Luemme paljon lasten ehdottamia kirjoja, mutta myös aikuiset valitsevat lisäksi monipuolisesti erilaista luettavaa. Erilaiset laulut, lorut, tarinat ja sadutus kuuluvat esiopetuksen arkeen. Yhteisillä hetkillä harjoitellaan kertomaan omista kokemuksista, esimerkiksi viikonlopun tapahtumista. Jokainen saa olla vuorollaan "Tähti-eskari" eli kertoa itsestään tarkemmin kavereille haastattelun avulla ja tuoda kotoa muutaman itseään kuvaavan tärkeän asian näyttille. Tämä mahdollistaa myös lasten ja vanhempien osallisuutta.

Monilukutaito on osa mediakasvatusta ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Haastamme lasta ikätasoisesti miettimään, mikä on totta ja mikä tarua eri median lähteissä. Tätä pohdintaa käydään läpi esimerkiksi käsittelemällä mainoksia ja niiden tarkoitusta, tarpeellisuutta ja merkitystä.

Keskustelu, pohtiminen ja rohkaiseminen oman mielipiteen ilmaisemiseen ovat arjen työvälineitä ja tapoja tarkastella maailmaa ja arvioida omaa oppimista.

Oppimissuunnitelma

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja kartoittaa syksyllä yhdessä varhaiskasvatuksen opettajien kanssa kaikkien esioppilaiden matemaattisia, kielellisiä, sosiaalisia ja visuaaliseen hahmottamiseen liittyviä taitoja. Tämän arvioinnin pohjalta jokaiselle lapselle laaditaan syksyn aikana oppimissuunnitelma yhdessä huoltajien ja lapsen kanssa. Oppimissuunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti ja keväällä arvioinnin pohjalta toimitetaan tulevaan kouluun yhdessä perheiden kanssa tuotettua tietoa lapsen oppimisesta, kasvusta ja vahvuuksista.

Oksa-toiminta

Tursolan koulu on kiinteä osa Tursolan esiopetuksen lähiyhteisöä. Kangasalla joustavaa esi- ja alkuopetusta kutsutaan Oksa-toiminnaksi. Sillä tarkoitetaan esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteistyötä ja sen päämääränä on joustavan ja yksilöllisen esi- ja alkuopetuksen opinpolun varmistaminen siten, että yksilöllinen taito- ja kehitystaso pyritään ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon.

Yhteistyön tasoja ja tapoja on useita. Oksa-toimintaa on esimerkiksi yksittäisen oppilaan opiskelu joustavin järjestelyin eri ryhmissä, toiminta sekaryhmissä, yhteisten projektien tekeminen ja juhlavalmistelut, kasvattajien monipuolisen osaamisen ja erityisammattitaidon hyödyntäminen joustavasti ja niin edelleen.

Tursolan esiopetus tekee Oksa -yhteistyötä Tursolan koulun alkuopetuksen kanssa. Oksa-toiminnan suunnittelu perustuu oppilaiden tarpeisiin ja vahvuuksiin ja toimintatavat tarkentuvat syksyn mittaan kun lapsia on havainnoitu sekä esiopetusryhmissä että alkuopetuksessa. Esiopetusryhmät kuvaavat oman Oksa-parin kanssa tehtävää yhteistyötä omassa toimintasuunnitelmassaan. Erityisopettajat ja varhaiskasvatuksen erityisopettajat osallistuvat suunnitelman tekemiseen.

Oksa-toiminnan koko kaupungin yhteisenä teemana on lukutaidon kehittäminen.

Esiopetusmatkat ja -kuljetukset

Tursolan esiopetuksessa toimitaan Kangasalan kaupungin kuljetusperiaatteiden mukaisesti. Pääsääntöisesti lasten huoltajat huolehtivat lastensa esiopetusmatkoista. Koulu kuljetuksen voi saada lapsi, joka täyttää Kangasalan siihen asettamat vaatimukset. Lisätietoja kuljetuksista löytyy Kangasalan nettisivuilta [Koulumatkat ja oppilaskuljetus - Kangasala](#).

4. Toimintaperiaatteet

Toiminnan suunnittelu perustuu Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelmaan, Kangasalan esiopetuksen opetussuunnitelmaan sekä varhaiskasvatusta ja esiopetusta ohjaavaan lainsäädäntöön.

Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen opetussuunnitelman löydät täältä:
[Varhaiskasvatusta ohjaavat suunnitelmat - Kangasala](#)
[Esiopetusta ohjaavat suunnitelmat - Kangasala](#)

Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnan vuosikellot ovat käytössä koko yksikön yhteisen toiminnan suunnittelussa sekä tiimien omassa suunnittelussa.

Arvomme

Kangasalan kaupungin ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvopohja luovat toimintamme perustan.

Arjen pedagogiikka ja pienryhmätoiminta

Arjen pedagogiikka on läsnä jokaisessa päivässä ja hetkessä. Se on yhdessä pysähtymistä, asioiden ihmettelyä ja lasten aloitteisiin tarttumista. Arjessa päivittäin toistuvat tilanteet esim. ruokailut, pukemiset ja lepo hetket tarjoavat mahdollisuuden lapsen yksilölliseen kohtaamiseen, vuorovaikutukseen ja osallisuuden kokemuksen vahvistamiseen. Arjen pedagogiikan näkökulmasta on merkityksellistä, että toiminnalle asetetut tavoitteet ovat kirkkaina koko tiimin mielessä kaikissa päivän tilanteissa.

Pienryhmätoiminta ovat toimintamme ytimessä. Pienryhmäpedagogiikka tukee jokaisen lapsen äänen kuulumista ja kuulluksi tulemisen kokemusta, tutussa pienryhmässä on helppo uskaltaa! Pienryhmät voivat olla kiinteitä mutta muodostamme niitä myös joustavasti lasten tarpeiden, vahvuuksien ja mielenkiinnonkohteiden mukaisesti. Pienryhmätoiminta tukee lasten hyvinvointia, oppimista ja kehitystä. Sitoudumme pienryhmätoimintaan ja pienryhmät toimivatkin säännöllisesti. Pienryhmätoimintaa toteutetaan joustavasti, ryhmän kokonaistilanne huomioiden. Aikuisten ohjausvastuun perustuu lasten tavoitteisiin, koko ryhmän tarpeisiin ja toiminta-ajatuksiin.

Annamme toiminnalle ja arjen pedagogiikalle toimintaruuhan, emmekä keskeytä lapsiryhmän toimintaa infoasioilla.

Leikki

Leikki on lapsen ominaisin tapa toimia ja jäsentää omia kokemuksiaan yksin tai vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Leikissä lapsen minäkuva, itsetunto ja taidot kehittyvät. Leikki vahvistaa myös lasten

keskinäisiä suhteita ja vuorovaikutustaitoja. Jokaisella lapsella on oikeus osallistua ryhmän yhteisiin leikkeihin. Leikit vaihtelevat lasten vapaavalintaisesta leikistä pedagogisesti suunniteltuun, ohjattuun leikkiin. Kasvattajan rooli ja osallisuus leikeissä vaihtelee - osallisuutta tarvitaan leikeissä ja erityisesti leikkimaailmoiden luomisessa. Ideointi ja toteutus tehdään yhdessä lasten kanssa.

Inklusio, osallisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Inklusiossa on kyse toimintakulttuurista, jossa kaikille mahdollistuu kokemus osallisuudesta. Syrjiviä rakenteita ja käytänteitä ei hyväksytä ja vallitsee yhdenvertaisuus. Erilaisuus ja moninaisuus on rikkaus, jota vaalimme ja josta iloitsemme. Kilpailullisuuden korvaa yhteisöllisyys ja yhteenkuuluvuuden edistäminen. Tursolassa muokkaamme toimintaa siten, että jokainen voi toimia, kehittyä ja oppia omana ainutlaatuisena yksilönään ja yhteisön jäsenenä.

Vaalimme osallisuutta ja yhdessä tekemisen kulttuuria. Osallisuus on merkittävää oppimisen näkökulmasta, sillä ajattelemme, että oppiminen syvimmillään tapahtuu positiivisten tunnekokemusten saattamana ja näin ollen on tärkeää seurata lasten mielenkiinnon kohteita. Aikuiset tukevat lasten osallisuutta kuuntelemalla lapsia, tarttumalla heidän ideoihinsa sekä työstimällä niitä yhdessä. Lapset osallistuvat oman kehitys- ja ikätasonsa mukaisesti oman oppimisensa, oman ryhmänsä sekä koko päiväkodin toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Arkea ei suunnitella liian tiiviiksi, vaan siellä on tilaa lasten valinnoille, toiminnalle ja ajattelulle sekä kiireettömälle keskustelulle. Vastuu pedagogisen toiminnan monipuolisuudesta säilyy aina aikuisella.

Osallisuus on merkittävää myös siksi, että Tursolassa lapset saavat kasvaa vastuullisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Osallisuuden pedagogiikalla vahvistetaan lapsen toimijuutta ja aktiivisuutta: kykyä ajatella itse, ilmaista mielipiteitä, kysyä kysymyksiä, olla aloitteellinen ja vaikuttaa. Päiväkoti on lasten oman kulttuurin kasvualusta ja sitä vaalitaan ja tehdään näkyväksi. Osallisuudessa on kyse kaikkien ryhmän jäsenten näkemysten huomioimisesta ja yhteisestä neuvottelusta kaikkia tyydyttävän ratkaisun löytymiseksi yksittäisten lasten toiveiden täyttämisen sijaan.

Jokainen meistä on tärkeä ja merkittävä osa päiväkotia. Lapsi kasvaa ja oppii vuorovaikutuksessa muiden lasten ja aikuisten kanssa. Jokaiselle on tärkeää saada kokemuksia siitä, että omalla toiminnallaan voi vaikuttaa omaan ja ryhmänsä hyvinvointiin.

Tursolassa jokainen kohdataan yksilöllisesti, yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti. Jokaisella on oikeus tulla päivittäin kuulluksi ja nähdyksi. Aikuiset tukevat lapsen yksilöllistä kasvua ja kehitystä auttamalla häntä löytämään omia vahvuuksiaan ja luottamaan taitoihinsa. Vuodenkiertoon liittyvät juhlat ja niiden viettäminen otetaan huomioon suunnittelussa huomioiden myös eri kulttuurien ja kansalaisuuksien lapset ja perheet.

Osallisuuden teemat ovat meille tärkeitä myös työyhteisön jäsenenä sekä huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön näkökulmasta. Tursola on niin lasten, työntekijöiden kuin huoltajienkin näköinen päiväkotina. Me yhdessä luomme jokaiselle hyvän ja turvallisen ympäristön, jossa avoimen keskustelukulttuurin siivittämänä kaikkien tarpeet tulevat yhdenvertaisesti kuulluksi.

[\(450\) Kaikki laulaa tavallaan - Loiskis - YouTube](#)

Kaikkia laulaa tavallaan

San. Hannele Huovi

Jos olet yksinäinen

tai itkupilli,

pitkä tai pätäkä

tai aivan liian villi,

paksu tai laiha

tai mitä vaan,
ala silti laulamaan.
Kaikki laulaa tavallaan.

Jos olet omituinen
tai sekopää
arka tai urpo
tai aivan ilman ystävää,
tuhma tai kiltti
tai mitä vaan,ala silti laulamaan.
Kaikki laulaa tavallaan.

Katso omaan tähteen päin,
olet hyvä juuri näin.

Tursolassa lapset saavat harjoitella yhdessä tekemisen taitoja joka ikinen päivä ja jokaisella on oikeus saada apua. Toimintamme pohjautuu restoratiiviseen ajatteluun. Se tarkoittaa, että vaikeissakin tilanteissa uskomme hyvään, pyrimme lisäämään osapuolten välistä ymmärrystä ja kunnioitamme jokaisen kokemusta oman tilanteensa asiantuntijana. Autamme lapsia toimimaan aktiivisina osallisina omien asioidensa ratkaisuisissa. Kaikki työntekijämme ovat osallistuneet Mini-Verso -koulutukseen. Kangasalan varhaiskasvatuksessa on yhteinen kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma ja Kangasalan kouluissa ja esiopetuksessa kiusaamisen ja häirinnän ehkäisyn suunnitelma.

Ryhmät kirjaavat omaan toimintasuunnitelmaansa millaisia lasten ja huoltajien osallisuutta tukevia rakenteita ryhmässä käytetään. Lisäksi toimintasuunnitelmaan kirjataan pienryhmätoiminnan käytänteet sekä ryhmän tavat edistää kaveritaitoja.

5. Kehittäminen ja arviointikäytänteet

Suunnittelemme ja arvioimme yhteistä toimintaamme säännöllisesti palaverirakenteemme mukaisesti.

Pedagogisissa illoissa, joita toteutetaan tarpeen mukaan, suunnitellaan tulevaa toimintakautta, tehdään väliarviointia sekä tarkennetaan suunnitelmia. Näiden iltojen sisältö/aiheet määritellään tarpeen mukaan.

Kasvattajakahviloita toteutetaan joko omassa yksikössä tai yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa. Kasvattajien toiveiden/tarpeiden mukaan valitaan aiheet kahviloihin ja hyödynnetään myös varhaiskasvatuksen erityisopettajien ammattitaitoa toteutuksessa.

Pedagogiseen tiimiin kuuluvat varhaiskasvatuksen opettajat sekä esiopetuksesta että päiväkodista, varhaiskasvatusyksikön johtaja, apulaisjohtaja sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Kuukausittain kokoontuva ryhmä käsittelee ajankohtaisia aiheita, joita toimintakauden aikana nousee esille, suunnittelee pedagogisia iltoja sekä kehittää ja arvioi päiväkodin ja esiopetuksen toimintaa. Lastenhoitajat kokoontuvat kuukausittain käsittelemään pedagogisessa tiimissä käsiteltyä aihetta oman työnkuvansa näkökulmasta.

Tiimien toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan viikkopalavereissa säännöllisesti. Tiimeillä on lisäksi mahdollisuus yhteiseen iltapäiväsuunnitteluun 2-3 krt/toimintakaudessa. Toimintakauden päättyttyä varataan vähintään puolen päivän arviointiaika jokaiselle tiimille.

Toimintaa arvioidaan päivittäin, viikoittain ja kuukausittain. Toimintakauden arviointi tapahtuu marras-joulukuussa, jolloin arvioimme toimintasuunnitelmien toteutumista. Syksyn aikana käytämme arvioinnin välineenä myös Kansallisen arviointikeskuksen Valssi-työkalua. Toimintavuoden laajempi arviointi tapahtuu huhti-toukokuussa, jolloin arvioinnin välineinä käytetään myös henkilöstö-, lasten-, asiakas- sekä työhyvinvointikyselyiden tuloksia.

Henkilökunta osallistuu mahdollisuuksien mukaan kaupungin sisäisiin koulutuksiin, joita järjestetään torstaisin. Ulkopuolisen tahon järjestämiin koulutuksiin osallistutaan tarpeiden/kiinnostuksen mukaan. Osakkeen koulutuksiin osallistutaan aina, kun mahdollista. Koulutuksista saatua tietoa ja käytänteitä jaetaan työyhteisössä.

Suunnittelu- dokumentointi ja arviointikäytännöt

Tulevaa toimintakautta ryhdytään suunnittelemaan keväällä mahdollistamalla jokaiselle tiimille aikaa tutustumiseen ja suunnitteluun. Jokaisella tiimillä on oma viikoittainen tiimipalaveriaika, jossa suunnitellaan ja arvioidaan toimintaa. Varhaiskasvatuksen opettajilla on SAK- (suunnittelu, arviointi, kehittäminen) aikaa noin viisi tuntia viikossa. Tiimit mahdollistava myös hoitajille aikaa toiminnan valmistelulle tarpeen mukaan.

Koko yhteisön palavereissa vuorottelevat käytännön asioihin ja organisaation tiedottamiseen keskittyvät talopalaverit sekä pedagogista toimintaa ohjaavat ja kehittävät pedatiimin palaverit sekä kasvattajakahvilat. Yhteisiin palavereihin tullaan valmistautuneina. Esityslista on nähtävillä edellisenä päivänä ja siihen on mahdollisuus tuoda ajankohtaisia asioita.

Ryhmät dokumentoivat toimintaa eri tavoin: kirjaamalla, kuvaamalla, haastatteluin jne. Saatua tietoa käytetään sekä toiminnan arviointiin että toiminnan suunnittelun pohjana. Ryhmän toimintasuunnitelma perustuu lisäksi myös lasten yksilöllisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin ja oppimissuunnitelmiin, suunnitelman kokonaisuus on elävä ja sitä päivitetään arvioinnin pohjalta pitkin toimintakautta. Suunnitelmia ja niiden toteutumista arvioidaan yhteisesti laajemmin kaksi kertaa vuodessa. Ryhmissä arvioidaan suunnitelmien toteutumista viikoittain toiminnan edetessä.

Jokaisella ryhmällä on käytössä oma instagram-tili perheille, jossa ryhmän pedagogista toimintaa kuvataan vasun oppimisen alueiden ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin linkittäen.

Esiopetuksen Oksa-toimintaa dokumentoidaan myös koko kaupungin yhteisellä instagram-tilillä. Tälle kanavalle jokainen kaupungin Oksa-yksikkö tuottaa ainakin viisi päivitystä vuoden aikana. [OKSAluokat Kangasala \(@oksaluokat_kangasala\) • Instagram-kuvat ja -videot](#)

6. Oppimisympäristö

*Jos ihmisellä on koti, se on kai siellä, missä hän ymmärtää ympäristönsä.
Eeva-Liisa Manner*

Tursolan varhaiskasvatusyksikkö koostuu kolmesta keskenään erilaisesta ja eri-ikäisestä rakennuksesta sekä Tursolan korttelikoulusta. Eri taloissa rakennetaan sisätilojen oppimisympäristö ja toiminnot lapsiryhmien tarpeiden mukaan. Piha-alueita on kolme, päiväkodin etu- ja takapihat sekä Tursolan korttelikoulun piha. Pienryhmätoiminnan avulla porrastetaan kerrallaan ulkona olevien lasten määrää

Hyödynnämme suunnitelmallisesti sekä omia että ulkopuolisia oppimisympäristöjä. Meille on tärkeää, että oppimisympäristöjä voidaan muunnella lasten tarpeiden ja toiveiden mukaan. Hyvä

oppimisympäristö tukee lasten uteliaisuutta, oppimisenhalua ja osallisuutta. Oppimisympäristö rakennetaan lasten toimijuuden, leikin ja osallisuuden näkökulmista ja sitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti yhdessä lasten kanssa. Hyvä oppimisympäristö tukee lapsen oivallusta itsestään toimijana, osajana ja oppijana sekä oman oppimisympäristönsä kehittäjänä. Leikkivälineet ovat lapsen ikää ja kehitystasoa vastaavia ja mielikuvitusta rikastuttavia. Leikkivälineet ja materiaali on lasten saatavilla ja innostavat lapsia tutkimaan, kokeilemaan ja leikkimään. Välineistä huolehtiminen yhdessä lasten kanssa kuuluu myös asiaan ja on tärkeä osa kestävän elämäntavan ajatuksen harjoittamista.

Hankintoja tehdessämme otamme huomioon moninaisuuden ja kestävän kehityksen. Lapsi voi tuoda myös kotoa omia lelujaan leikkiä elävöittämään. Lapsen leikille annetaan aikaa, tilaa, välineitä ja mahdollisuuksia sisällä ja ulkona. Leikkiympäristöjä muutetaan ja rikastetaan lapsilta nousseiden ajatusten ja toiveiden pohjalta. Leikki ja leikkilinen vuorovaikutus näkyvät arjessamme alati: hassuttelu, huumori ja leikkisyys tukevat yhteisöllisyyttä ja luovat positiivista ilmapiiriä koko päiväkotiin.

Lähialueen luonto ja puistoalueet ovat osa oppimisympäristöämme. Linja-autoyhteys keskustaan antaa mahdollisuuden retkeillä vähän kauemmaksi, kuten torille tai kirjastoon.

Lähtökohtana on turvallisuus sekä lasten oppiminen. Retkistä lähialueille ja puistoihin on laadittu retkisuunnitelma ja mikäli retki suuntautuu lähialueita kauemmaksi, laaditaan sitä varten oma retkisuunnitelma.

Psyykinen ja sosiaalinen oppimisympäristömme muodostuu vuorovaikutussuhteista. Henkilökunnalla on vastuu siitä, että oppimisympäristö on sellainen, jossa lapsi uskaltaa olla oma itsensä ja toimia hänelle luontaisella tavalla. Jokaiselle lapselle on tilaa, aikaa ja läheisyyttä tarpeen mukaan - ja joskus myös tilaa olla yksin. Kasvattajat rakentavat positiivista ja kannustavaa ilmapiiriä päivittäin yhdessä lasten kanssa. Sitoudumme sensitiivisen ja turvallisen ilmapiirin vaalimiseen. Me-henki vahvistaa lasten osallisuutta ja ehkäisee myös kiusaamista. Kaveritaitoja harjoitellaan ja huolehditaan ettei kukaan jää yksin.

Yhteisesti sovitut säännöt ja toimintatavat auttavat luomaan turvallisen, muita kunnioittavan ilmapiirin. Säännöllisyys päivän kulussa tuo ennakoitavuutta lapselle ja jäsentää päivittäistä toimintaa. Ryhmän arkea rakentavat struktuurit esim. päiväjärjestys, jotka ovat lapselle tärkeitä ja luovat turvallisuuden tunnetta. Meillä säännölliset toimintatavat vastaavat kuitenkin joustavasti lasten tarpeisiin ja muuttuviin tilanteisiin.

Pidämme osaamisemme ajan tasalla monilukutaidon osalta ryhmien arjessa. Kannustamme lapsia itsenäiseen ajatteluun, turvalliseen toimijuuteen sekä tulkitsemaan ympäröivää maailmaa. Myös ryhmätöytäidot, kuten vuorottelu ja jakaminen kehittyvät ja lapset oppivat käyttämään välineitä monipuolisesti ikätaso huomioiden. Digitaalinen oppimisympäristö on muuttuva ja jatkuvasti kehittyvä. Meillä on ipadeja ja älytaulut lasten käytössä ja hyödynnämme niitä monipuolisesti erilaisissa päivän tilanteissa. Lisäksi ryhmillä on käytössä tietokone, digiturvataitopeli, bluetooth-kaiutin, greenscreenit sekä ohjelmointivälineistöä. Vuosittain saamme käyttööme myös interaktiivisen lattian.

Haluamme Tursolassa tarjota innostavan oppimisympäristön, joka mahdollistaa osallisuuden jokaiselle oman iän ja taitojen mukaan. Omatoimisuutta ja oma-aloitteisuutta tuetaan päivittäin. Lapsen annetaan harjoitella uusia asioita kannustavassa ja rohkaisevassa ympäristössä.

Ryhmät kirjaavat toimintasuunnitelmaansa kuvauksen ryhmän sosiaalisesta, kulttuurisesta, fyysisestä, psyykkisestä sekä digitaalisesta oppimisympäristöstä sekä oppimisympäristön käyttämisen ja muokkaamisen käytänteet.

7. Pedagoginen tuki

Kaikilla varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea siten kuin varhaiskasvatus- ja perusopetuslaissa on säädetty. Oikea-aikaisella, yksilöllisesti kohdennetulla ja lapsen tarpeisiin vastaavalla tuella edistetään lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Samalla ehkäistään ongelmien kasvamista ja monimuotoistumista sekä riskiä syrjäytyä. Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä oppimiseen, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tuki rakentuu lapsen yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa huolehditaan siitä, että jokainen lapsi kokee itsensä hyväksytyksi omana itsenään sekä ryhmän jäsenenä. Kannustamalla lasta ja antamalla hänelle mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin tuetaan lapsen myönteisen minäkuvan kehittymistä.

Huoltajan ja henkilöstön jaettu tieto lapsesta ja hänen tarpeistaan on lähtökohta varhaisen ja riittävän tuen antamiseen. Huoltajan kanssa keskustellaan lapsen oikeudesta tukeen, tuen järjestämisen keskeisistä periaatteista sekä lapselle annettavasta tuesta ja tuen toteuttamisen muodoista. Lapsi osallistuu yhteistyöhön tarkoituksenmukaisella, ikäänsä ja kehitysvaiheeseensa sopivalla tavalla. Lasta kuullaan ja hänen mielipiteensä huomioidaan.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO) on osa kasvattajatiimiä ja käy ryhmissä sovitusti kunkin ryhmän tarpeiden mukaan. Hän havainnoi ryhmän toimintatapoja ja pedagogisia ratkaisuja ja on mukana toiminnan suunnittelussa. Tuen tarpeen arviointi, tuen antaminen sekä toimintakulttuurin ja toimintatapojen kehittäminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa, työnkuviansa ja vastuidensa mukaan. Koko henkilöstö sitoutuu yhteisten ja johdonmukaisten pedagogisten menetelmien käyttöön. Lapsen tarvitseman oppimisen ja kehityksen tuen asioissa yhteistyökumppaneina ovat tarvittaessa myös Tampereen yliopistollinen sairaala, Kangasalan lasten- ja perheneuvolat sekä muu terveydenhuollon henkilöstö.

Tavallinen päiväkotii-/esiopetuspäivä tarjoaa jokaiselle lapselle **yleistä tukea** jokaisena päivänä. Lapsi kasvaa, kehittyy ja oppii yksilöllisesti. Tavoitteenamme on tukea kunkin lapsen kehitystä, kasvua ja oppimista hänen omista lähtökohdistaan. Lapsi kohdataan omana itsenään, juuri sellaisena kuin hän on. Toiminnassamme huomioimme jokaisen lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet sekä yksilölliset tarpeet. Jokaisella lapsella on oikeus oppimisen ja kasvun tukeen. Päivittäin toistuvat toiminnot ja selkeästi ennakoitava päivärutiini sekä sensitiiviset ja saavutettavat kommunikointitavat ovat tärkeä osa yleistä tukea.

Mikäli lapsi tarvitsee kasvussaan ja oppimisessaan säännöllistä tukea tai useampia tukimuotoja samanaikaisesti, hänelle tarjotaan **tehostettua tai erityistä tukea**. Tuki voi tällöin rakentua pedagogisten menetelmien lisäksi esimerkiksi henkilöstön osaamisen lisäämisestä, ryhmän pienentämisestä, henkilöstörakenteen vahvistamisesta tai apuvälineistä.

Lapsen tuen tarve arvioidaan yhdessä vanhempien, kasvatushenkilöiden ja asiantuntijoiden kanssa. Lasta kuullaan lapsen ikä ja kehitys huomioiden. Lapsen saama tuki ja toimenpiteet kirjataan lapsen varhaiskasvatus-/esiopetussuunnitelmaan. Tehostetusta ja erityisestä tuesta tehdään hallintopäätös. Lisäksi esiopetuksessa tehostettua tukea saaville lapsille laaditaan tehostetun tuen esiopetussuunnitelma ja erityistä tukea saaville henkilökohtainen oppimisen järjestämisen suunnitelma (HOJKS).

Lapselle annettavan tuen vaikuttavuutta arvioidaan tiimeissä päivittäin ja viikoittain sekä yhdessä varhaiskasvatuksen opettajan kanssa säännöllisesti. Yksikkötasolla arvioimme tuen vaikuttavuutta tuen tiimeissä kaksi kertaa vuodessa.

Lapsen kannalta on tärkeää, että tuki muodostaa johdonmukaisen jatkumon varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kouluun. Tuen järjestämisestä pidetään esiopetukseen ja kouluun siirryttäessä palaveri tulevan esiopettajan, luokanopettajan ja VEO:n kanssa.

Ryhmät kirjaavat toimintasuunnitelmaansa ryhmässä käytössä olevat yleisen sekä mahdollisesti tehostetun ja erityisen tuen menetelmät ja käytänteet.

8. Opiskeluhoolto

Opiskeluhoollon avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä. Opiskeluhoollon palveluilla tuetaan oppimista sekä tunnustetaan, lievennetään ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Kangasalan kaupungin esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelman löydät täältä:

[Kangasalan kaupungin esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelma - Kangasala](#)

Tätä suunnitelmaa on tarkennettu Suoraman/Tursolan koulun vuosisuunnitelmassa.

9. Yhteistyö ja viestintä

Haluamme luoda perheiden kanssa luottamuksellisen, avoimen ja tasa-arvoisen vuorovaikutussuhteen, joka edistää laadukasta pedagogista toimintaa, lapsen turvallista ja terveellistä kasvua, kehitystä ja oppimista. Yhteistyössä huoltajien kanssa tavoitellaan yhteistä sitoutumista lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseen. Toimimme aloitteellisesti ja aktiivisesti vuorovaikutuksessa perheiden kanssa.

Vaalimme päivittäisiä kohtaamisia perheiden kanssa, joissa jaetaan lasten päivittäiset kokemukset ja toimintapäivän ajalta. Nämä kohtaamiset ovat erittäin merkityksellisiä ja luovat pohjan luottamukselliselle yhteistyölle.

Huoltajien mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuksen arkeen ja juhlaan mahdollistetaan yksiköissä järjestettävissä tapahtumissa kuten vanhempainilloissa, joissa huoltajilla on mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin yhdessä henkilöstön kanssa. Tavoitteena on suunnitella jokaiselle lapselle mieluisen päiväkotiviikon /esiopetuspäivä Tursolassa.

Kangasalla käytämme varhaiskasvatuksessa eVaka-sovellusta lasten varhaiskasvatusaikojen seuraamiseen, lasten asioista viestittämiseen ja toiminnan dokumentointiin. Vanhemmille tiedotetaan päiväkodin ja oman ryhmän tapahtumista viikoittaisilla ja/tai kuukausittaisilla kirjeillä eVaka-sovelluksen kautta. Tietoturvasyistä emme käytä Whatsupp-sovellusta viestintään perheiden kanssa.

Kangasalan kaupungin verkkosivuilla [Varhaiskasvatus - Kangasala](#) löytyy paljon tärkeää tietoa sekä perheille että työntekijöille. Sieltä löytyy esimerkiksi tietoa asiakasmaksuista sekä varhaiskasvatusajan muuttamisesta.

Talon sisäisessä ja Kangasalan varhaiskasvatuksen sisäisessä viestinnässä käytämme Teamsia, Whatsappia, puhelinta ja sähköpostia. Kangasalan kaupungin intranet Klanetti on myös tärkeä informaation lähde. Lisäksi meillä on oma henkilöstölehti, Kangastus. Kysymme aktiivisesti, kun emme tiedä, kurkkaamme ilmoitustaululle ja luemme palaverimuistiot. Jokainen meistä kantaa vastuuta siitä, että tieto kulkee yksikössämme.

Kun lapselle myönnetään varhaiskasvatuspaikka, yksikön johtaja on yhteydessä huoltajiin ja huoltajille lähetetään päätös eVakan kautta. Kun huoltajat ovat hyväksyneet paikan, lapsiryhmän työntekijä on yhteydessä puhelimitse sopiakseen tutustumisesta ja aloittamisesta. Huoltajien kanssa käydään aloituskeskustelu. Aloituskeskustelussa kuullaan huoltajien ajatuksia lapsesta ja odotuksia varhaiskasvatukselle. Huoltajat saavat tietoa varhaiskasvatuksen arjesta ja käytänteistä. Huoltajat sopivat ryhmän henkilökunnan kanssa sopivasta määrästä tutustumiskäyntejä, joissa lapsi pääsee tutustumaan tulevaan ryhmäänsä ja ryhmän henkilökuntaan.

Esiopetukseen ilmoittaudutaan tammikuussa 2025 eVaka-sovelluksen kautta. Esiopetuspaikka määräytyy lapsen koulupolun mukaisesti. Tuleville eskarilaisille järjestetään keväällä yhteinen tutustuminen ja vanhemmille eskari-info. Näistä tiedotamme esiopetuspaikan saaneita.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu käydään noin kahden kuukauden kuluttua aloittamisesta ja se päivitetään vähintään kerran vuodessa. Suunnitelmasta vastaa ryhmän opettaja ja se tehdään yhteistyössä huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tehdään kirjallisena. Varhaiskasvatuksessa suunnitelma kirjataan eVaka-sovellukseen, jossa huoltajien on mahdollista käydä suunnitelmaa lukemassa.

Teemme yhteistyötä alueen neuvoloiden ja erilaisten asiantuntijoiden kanssa. Lapsesta tehdään päiväkotipalaute perheen neuvolakäynnille 18 kk ja 4 vuoden iässä. Tärkeänä linkkinä perheiden, varhaiskasvatuksen ja neuvolapalveluiden välillä on varhaiskasvatuksen perhekoordinaattori. Perheet voivat aina olla itse yhteydessä perhekoordinaattoriin esimerkiksi lapsen kasvatukseen ja vanhemmuuteen liittyvissä asioissa, vanhemmuuteen liittyvissä asioissa, perhettä koskevissa elämänmuutoksissa (vanhempien ero, sairaus) tai omaan tai perheenjäsenen jaksamiseen liittyvistä asioista. Ota rohkeasti yhteyttä kaikissa lapseesi tai perheeseesi liittyvissä, mieltäsi askarruttavissa asioissa. Ei ole niin pientä asiaa, ettei sitä voisi ottaa puheeksi!

Kangasalan kaupungin ateria-, siivous ja kiinteistöpalvelut ovat toimintamme kannalta korvaamattoman tärkeitä ja pyrimme omalta osaltamme huolehtimaan tilojemme siivottavuudesta yhteisten ohjeidemme mukaisesti.

Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma mahdollistaa kaikille varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ikäryhmille kulttuurielämyksen. Kaudella 2024/2025 alle 3-vuotiaat osallistuvat Pirkanmaan musiikkiopiston toteuttamaan musiikkileikkikouluhetkeen, 4-vuotta täyttävät lapset pääsevät katsomaan nukketeatteriesitystä ja päiväkodin viisi vuotta täyttävät lapset nauttivat konsertista. Eskarit sukeltavat eri taidelajien maailmaan. Kulttuuripyryksen lisäksi päiväkodista ja esiopetuksesta tehdään mahdollisuuksien ja aikataulujen mukaan retkiä lähialueiden kulttuurikohteisiin, kuten kotiseutumuseoon, sekä Kimmo Pyykkö Taidemuseoon, joka toteuttaa lapsiryhmille suunnattuja opastuksia näyttelyistä riippuen. Pääkirjastolle on myöskin mahdollista saada opastettu kierros, joka esittelee kirjaston harvemmin nähtyjä tiloja.

Kirjastoauto vierailee säännöllisesti. Kirjastopalvelut suosittelevat käyttämään materiaalien vaihtuvuuden ja saatavuuden rikastuttamiseksi osaltaan myös materiaalin varauspalvelua, jota kautta on mahdollista saada autosta lainattavaksi materiaalia myös muista lainausyksiköistä.

Ryhmän toimintasuunnitelmassa kuvataan ryhmän sisäisen viestinnän tapoja ja yhteisesti sovittuja käytänteitä.